

Årsrapport 2014 fra "Netværket for Voksne Sindslidende"

Dato
8. januar 2015
KH

Baggrund:

Styregruppen for Rammeaftale Sjælland har besluttet at nedsætte en række permanente netværksgrupper, 1) Børn og Unge, 2) Voksne handicappede, 3) Voksne sindslidende, 4) Specialundervisning¹ og 5) Økonomi.

Netværksgrupperne skal årligt udarbejde en årsrapport som beskriver netværksgruppens arbejde det forgangne år.

Kommunerne i region
Sjælland samt Region
Sjælland:
"Netværket for Voksne
sindslidende"

Tovholder:
Kurt Hjortsø
Roskilde Kommune,
Kurthj@roskilde.dk
4631 5574

Sekretær:
Anette B. Olsen
Region Sjælland
abo@regionsjaelland.dk
5787 5715

1. Resumé

Der er stadig stor udvikling i paradigmer, metoder, indsatser og tilbud metoder på psykiatriområdet i disse år – både i kommunerne og i regionen. Regeringens opfølgning på Psykiatriudvalgets anbefalinger omfatter mange initiativer til stort løft af hele psykiatriområdet, som ikke kun berører den regionale psykiatri, men også betyder en øget og ændret kommunal rolle og aktivitet på området. De store arbejdsmarkedsreformer om førtidspension og kontanthjælp påvirker i stort omfang den kommunale støtte til borgere med psykiske problemer.

Rehabiliterings- og recovery-tilgangen i borgernes støtte har sat mange udviklingsaktiviteter i gang på psykiatriområdet i den enkelte kommune. Lige fra tidlig opsporing og tidlig indsats til børn og unge, bedre udredning og målsætning af støtten til borgeren, øget brug af hjemmevejledning/bostøtte frem for botilbud, færre længerevarende botilbud til fordel for flere midlertidige botilbud, sammenhængende støtte til borgere med misbrugsproblemer, tættere samarbejde med den regionale psykiatri og meget mere.

Sammenholdt med at der ikke på forhånd er et ensartet "kommunalt landskab" på området, så betyder det også, at fokus og aktiviteter i den enkelte kommune kan variere en del blandt kommunerne.

Netværket har i 2014 således drøftet en række forskellige emner, og det vil givet også blive tilfældet i 2015. Det vil blive suppleret med mere konkret fælles arbejdsopgave.

Netværket har holdt 4 møder i 2014. Mødedeltagelsen har været pæn, og energien i møderne høj. Sidst i 2014 er kommet nye kommuner med som aktive deltagere, og der er stadig brug for at også de sidste kommuner deltager i netværket.

Netværket har ikke haft møde med Styregruppens kontaktperson Gitte Løvgren, Odsherred.

2. Kommissorium

Netværksgruppernes opgaver er indenfor for hvert deres opgaveområde at

---

¹ Klyngestruktur

give input til styregruppen, der kan understøtte styregruppens arbejde, herunder ift. : 1) Opfølgning på udvikling og kapacitet, 2) Vidensdeling, 3) Faglig udvikling.

Det fælles kommissorium kan ses her:

<http://rs17.dk/netvaerksgrupper/faelles-kommissorium.aspx> .

3. Netværksgruppens kontaktpersoner

Følgende er tilmeldt netværket (deltager ikke nødvendigvis):

Navn	Kommune	e-mail
Kurt Hjortsø (tovholder)	Roskilde Kommune	kurthj@roskilde.dk
Anette Bjerkesmoen Olsen (sekretær for netværket)	Region Sjælland	abo@regionsjaelland.dk
Dan Nielsen	Faxe Kommune	dann@faxekommune.dk
Merete Ohm	Greve Kommune	mo@greve.dk
Søren Palshøj	Guldborgsund Kommune	srp@guldborgsund.dk
Jette Nørrekær (ikke længere repræsentant)	Holbæk Kommune	jnl@holb.dk
Merete Hansen	Køge Kommune	merete.hansen@koege.dk
Svend Erik Olesen	Lolland Kommune	svol@lolland.dk
Mette Sparre	Lolland Kommune	mesp@lolland.dk
Jette Frost Andersen	Næstved Kommune	jetmo@naestved.dk
Ingrid Eriksen	Næstved Kommune	inber@naestved.dk
Jens Bo Nielsen	Odsherred Kommune	jebni@odsherred.dk
Hanne Nielsen	Ringsted Kommune	hanie@ringsted.dk
Jeanette Køhl Larsen	Ringsted Kommune	jl@ringsted.dk
Henrik Suhr	Roskilde Kommune	henriksuhr@roskilde.dk
Johannes Michelsen (supple.)	Roskilde Kommune	johannesmi@roskilde.dk
Inge Bagge (fratrådt i 2014)	Slagelse Kommune	ingba@slagelse.dk
Nikolaj Bødker	Solrød Kommune	nb@solrod.dk
Jutta Haahr	Sorø kommune	jukr@soroe.dk
Bodil Pedersen	Sorø Kommune	bodp@soroe.dk
Tina Thaanum (deltager ikke i møder)	Stevns Kommune	tinatj@stevns.dk
Anne Hagstrøm	Stevns Kommune	AnneHags@stevns.dk
Janus Bach Jensen	Vordingborg Kommune	jabi@vordingborg.dk
Svetlana Sokolska	Rammeaftale- sekretariatet	sveso@naestved.dk

4. Netværksgruppens arbejde i 2014

4.1 Organisering:

Det er den enkelte kommune, der selv melder sig til netværket, som gerne skal have en sammensætning med repræsentanter fra både forvaltning og udførere. Det er ikke alle kommuner, der har tilmeldt en repræsentant, men flere er kommet med i årets løb. Netværket faciliteres af en tovholder og en sekretær.

4.2 Fokusområder 2014:

Den faglige udvikling fortsætter i samme retning og høje hastighed som de sidste par år. Det afspejler sig også i Netværkets møder, hvor der er stort behov for erfaringsudveksling om tiltag i de enkelte kommuner. Det gælder

bl.a.:

- Fokus på rehabiliterings-tilgang og borgerens recovery
- Tidligere, lette indsatser - også af andre aktører (som uddannelsesinstitutioner)
- Kontanthjælpsreformen forstærker brugen af mentorstøtte, og en del borgere vil fremover få tildelt LAB-mentorstøtte frem for social §85-støtte
- Mere brug af fleksibel §85-bøstøtte (enten i eget hjem eller i opgangs-/bofællesskaber) frem for egentlige botilbud
- Mere brug af midlertidige botilbud frem for længerevarende botilbud
- Den enkelte kommune forventer fortsat at varetage en større del af indsatser selv.

Derudover er der tværkommunalt og regionalt fokus på metodebrug og kompetenceudvikling:

Med flere borgere der får støtte fra både regionale og kommunale del, så er der god grund til at øge kendskabet til hinandens tilgange og metoder.

Netværket har bl.a. afgivet følgende høring på de nationale Forløbsbeskrivelser for borgere med psykiske problemer, som tydeligere bør afspejle:

- **Målgruppens funktionsevne** bør beskrives med reference til VoksenUdredningsMetoden (VUM), som bruges af sagsbehandlere
- **En faglig indsats** der afspejler:
  - En recovery-tilgang hvor borgerens egne ønsker til udviklingen er helt central i det forløb, der igangsættes. Et forløb som kan variere fra person til person selv om problemstillinger og diagnoser kan være det samme.
  - En rehabiliterings-tilgang forstået som støtte-personernes fælles tilgang til at støtte borgeren (ikke yde omsorgs- og kompensationsstøtte, hvis støtten skal ydes som hjælp-til-selv-at gøre).
  - At forhold som bolig, uddannelse, job, parforhold/familie og social aktivitet spiller en central rolle – og ofte kan og bør ydes af personer uden specialkompetencer inden for det specialiserede socialområde. Det kan være "normal boliganvisning", en vejleder eller mentor på et uddannelsessted eller en arbejdsplads, frivillige, forenings-tilbud m.v.
  - Ikke dyrke specialkompetencer hos personale, pårørende og frivillige mere end hvad der er absolut nødvendigt og dokumentation for er nødvendigt og virker.
  - På s. 10 skal gruppeaktiviteter beskrives mere positivt (og ikke som en undtagelse). Der er dokumentation for, at gruppeaktiviteter både kan give øget motivation for at deltage, øge fastholdelse i deltagelse og samtidig øge mestringen af netop det sociale liv hos borgeren.
  - De foreslåede metoder m.m. skal ikke bare vurderes på omfanget af deres virkning – men også på deres omkostnings-effektivitet. Der findes metoder, som godt kan have lidt højere effekt end en anden, men hvis udgiften til metoden er 4x så høj, så kan der godt være situationer, hvor en anden metode kan være berettiget at bruge.

Det er ikke nok at have en forløbsbeskrivelse. Der er også brug for anbefalinger til, hvordan de forskellige kommunale, regionale, prakt.læger m.fl. aktører rent faktisk får indgået forpligtigende og konkrete aftaler på mainstreaming af lokale forløb. Det er fx velkendt, at specialisering i den regionale psykiatri med specialer geografisk spredt i en region gør det daglige samarbejde om borgere med særlige diagnoser vanskeligt.

Der er også **brug for mere forskning på psykiatriområdet** med en

kommunal involvering og praksisorientering. Her har netværket givet anbefaling til KL om:

- Integreret psykiatri (IP): Både om effekten af IP og hvordan det fungerer i praksis
- Det organisatoriske og styringsmæssige setup omkring socialpsykiatrien
- Udviklingen i behandlingspsykiatrien i relation til samarbejdet med kommunerne og prakt.læger og i relation til virkningen for borgeren.
- Hvor meget kan civilsamfundet "suge op"? Hvorfor er det, at tilbud som fx INSP! virker? Hvilke balancer er vigtige at opretholde i sådanne aktiviteter?

4.3 Aktiviteter:

Netværket har holdt 4 møder i 2014. Møderne faciliteres af netværkets tovholder, som udfærdiger dagsorden med bidrag fra netværket. Referater skrives af netværkets sekretær. Møderne i netværket er blevet holdt forskellige steder på kommunale tilbud, bl.a. i Næstved og Roskilde kommuner.

4.4 Redegørelse til Rammeaftale 2015

Der er først og fremmest behov for at dyrke samarbejdet med den regionale psykiatri, herunder også være bidrage til debatten om, hvordan den regionale psykiatri skal udvikles i relation til øget specialisering og centralisering, øget ambulans virksomhed, behandling af dobbeltdiagnoser, indførelse af fælles forløbsprogrammer og kapacitet til psykiatrisk udredning m.v.

Heri indgår også den kommunale rolle på området i f.t. for eksempel indhold og omfang af kommunale akuttilbud og deres finansiering, kommunale tilbud til borgere med lettere lidelser inden for stress, depression, angst m.m.

4.5 Status: Erfaringer og resultater

4.6 Udfordringer og udviklingsbehov

De store arbejdsmarkedsreformer om førtidspension og kontanthjælp påvirker i stort omfang den kommunale støtte til borgere med psykiske problemer, både i indsatser orienteret mod beskæftigelse/uddannelse, og i borgernes forsørgelsesgrundlag.

Rehabiliterings- og recovery-tilgangen i borgernes støtte har sat mange udviklingsaktiviteter i gang på psykiatriområdet i den enkelte kommune. Lige fra tidlig opsporing og tidlig indsats til børn og unge, bedre udredning og målsætning af støtten til borgeren, øget brug af hjemmevejledning/bostøtte frem for botilbud, færre længerevarende botilbud til fordel for flere midlertidige botilbud, sammenhængende støtte til borgere med misbrugsproblemer.

Dertil kommer udfordringer i samarbejdet med den regionale psykiatri, bl.a.:

- de tidlige udskrivninger fra regionspsykiatri til socialpsykiatri, også af borgere med svære psykiske og adfærdsmæssige problemer
- specialiseringen i den regionale psykiatri
- metodeudvikling på tværs af sektorer med mange parter
- øget fokus på sundhedsaftalernes muligheder for fastlæggelse af samarbejde mellem kommuner og mellem kommuner og region
- udvikling af dokumentation og sagsbehandling.

4.7 anbefalinger (til styregruppen)

5. Netværksgruppens arbejde i 2015

5.1 Organisering

Netværksgruppens organisering, mødeform m.v. fortsætter uændret, men der ønskes gerne tilmelding af repræsentanter fra alle kommuner.

5.2 Fokusområder for 2015:

Fortsat følge og drøfte nationale, kommunale og regionale initiativer som har betydning for området. I 2015 forventes bl.a. følgende at blive drøftet:

- Regeringens udformning af de annoncerede rehabiliteringsmål for kommunerne
- Hvordan modsvarer kommunerne det stigende behov for indsats med de tilgængelige ressourcer
- Flere borgere med komplekse symptomer og problemer udskrives til socialpsykiatrien. Herunder også forebyggelse af vold i socialpsykiatrien
- Nye løsningsmodeller og effektivisering (kulturændring)

5.3 Opgaver og årshjul/ tidsplan:

5.4 Aktiviteter

Der er planlagt med møder:

Den 27/2, 12/6, 18/9 og 27/11.

5.5 Rammeaftale 2016 – Fokusområder 2016

Vil blive drøftet på mødet den 27/2-15.

6. Øvrige bemærkninger.